

Till arbetspensionsanstalterna

AUTOMATISKT AVBRYTANDE AV ARBETSFÖRHÅLLANDE

Som bilaga till cirkulär A 21/93 har Pensionsskyddscentralen sänt regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagstiftningen gällande det flexibla pensionsålderssystemet (RP 26/1993 rd). Propositionen innehåller bl.a. ett förslag om automatiskt avbrytande av arbetsförhållande. Enligt förslaget avbryts APL-arbetsförhållandet automatiskt då arbetstagaren fyllt 54 år och då arbetsförhållandet fortgått minst tio år utan avbrott. Sålunda hindras en försvagning av pensionsskyddet, trots att arbete i en högre ålder skulle ge mindre inkomster.

Lagarana träder i kraft 1.1.1994 och sänds till arbetspensionsanstalterna som bilaga till ett cirkulär genast då de stadfästs.

I detta cirkulär ges tillämpningsanvisningar om automatiskt avbrytande av APL-arbetsförhållande. Anvisningarna har behandlats i tolkningsgruppen som arbetar vid Pensionsskyddscentralen, även pensionsanstalternas representanter är medlemmar i gruppen.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Pentti Koivisto

Helena Tapio

Juridiska avdelningen

24.6.1993

AUTOMATISKT AVBRYTANDE AV ARBETSFÖRHÅLLANDE

1	INLEDNING	3
2	NYA STADGANDEN	3
3	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR AUTOMATISKT AVBRYTANDE	4
4	TIDPUNKTEN FÖR AVBRYTANDET	5
5	ANNAT APL-ARBETSFÖRHÅLLANDE EFTER AUTOMATISKT AVBRYTANDE	5
	5.1 Att undantagsvis behandla automatiskt avbrutet arbetsförhållande som arbetsförhållande som fortgått utan avbrott	6
	5.2 SITO-beslut	6
	5.3 Pensioner av separata anställningsperioder	7
6	JÄMFÖRELSE AV PENSIONER	7
	6.1 Jämförelse av intjänade pensioner då anställnings- perioden som följer efter avbrytandet upphör	7
	6.2 Jämförelse av pensioner då pensionsfallet inträffar.	9
7	TILLÄMPNING AV 7 § 2 MOM. APL OCH AUTOMATISKT AVBRYTANDE	10
	7.1 På prövning baserad justering av den pensions- grundande lönen för separata anställningsperioder.	11
	7.2 På prövning baserad justering av den pensions- grundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott	11
8	TEKNISKT AVBRYTANDE OCH AUTOMATISKT AVBRYTANDE ENLIGT 2 § 3 MOM. APL	14
9	TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH IKRAFTTRÄDANDE	16

BILAGOR

Exempel på tillämpning av 7 § 2 mom. APL vid beräkning av den pensionsgrundande lönen för anställningsperioden (bilaga 1)

Exempel på tillämpning av 7 § 2 mom. APL vid beräkning av den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande som anses ha fortgått utan avbrott (bilaga 2)

Juridiska avdelningen

24.6.1993

AUTOMATISKT AVBRYTANDE AV ARBETSFÖRHÅLLANDE

1

INLEDNING

Enligt undersökningar slutar lönen vanligen att växa då man blir äldre. Orsaker till att lönen blir lägre kan vara att färdigheterna för arbetet eller kraftresurserna inte svarar mot de förändrade kraven, att arbetstagaren efter rehabilitering eller utbildning börjar sköta ett annat arbete eftersom arbetsförmågan väntas bli sämre, eller någon annan orsak. Om följderna av att man fortsätter arbeta är en lägre pension, ökar viljan till pensionering. Det är till förmån för arbetstagaren att, speciellt i fråga om långvariga arbetsförhållanden, bryta av det i två separata arbetsförhållanden. Då blir pensionen av hela arbetsförhållandet inte lägre på grund av att inkomsterna varit lägre.

Det nya stadgandet i APL om automatiskt avbrytande av arbetsförhållande garanterar att pensionsskyddet inte försvagas fastän inkomsterna av arbete som en äldre arbetstagaren utför är lägre.

Enligt det nya stadgandet avbryts APL-arbetsförhållandet automatiskt då arbetstagaren fyllt 54 år, då arbetsförhållandet fortgått utan avbrott minst tio år. Av arbetsförhållandet uträknas pension både på basis av arbetsförhållande utan avbrott och anställningsperioder som uppstått genom avbrytande. Den pensionsgrundande lönen för ett avbrutet arbetsförhållande bestäms utgående från det sätt som ger den större intjänade pensionen.

Motsvarande stadgande kommer också att ingå i SjPL samt i pensionslagarna inom den offentliga sektorn.

2

NYA STADGANDEN

Stadgandena som gäller automatiskt avbrytande ingår i 2 § 5 - 6 mom. och 7 § 1 mom. 3 satsen APL. Stadgandena har följande innehåll:

2 § 5 - 6 mom. APL

*Ett arbetsförhållande som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av nämnda år. Har arbetsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. Arbetsförhållandet avslutas dock inte längre efter det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett arbetsförhållande härvid föreligga. Arbetsförhållandet avbryts dock inte, om arbetstagarens lön i det arbetsförhållande som föreligger efter avbrottet har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan arbetsförhållandet har avslutats på det sätt som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 7 § 2 mom. härvid uppfylls.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Utan hinder av vad som i 3-5 mom. stadgas om arbetsförhållandets upphörande, anses ett arbetsförhållande ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. samt vid tillämpning av 4 § 4 mom. och 12 §.

7 § 1 mom. 3 satsen APL

Om ett arbetsförhållande har upphört i enlighet med 2 § 5 mom., anses det dock vid tillämpningen av detta moment att arbetsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp blir större om det uträknas på detta sätt.

Stadgandet om automatiskt avbrytande av arbetsförhållande tillämpas fr.o.m. 1.1.1994. Automatiskt avbrytande kan sålunda för första gången göras 31.12.1994.

Då man i detta cirkulär talar om avbrutet arbetsförhållande avses det arbetsförhållande som fortgått utan avbrott som avbrutits. Det avbrutna arbetsförhållandets första period kallas anställningsperiod som föregått avbrytandet och den senare perioden kallas anställningsperiod som följer efter avbrytandet.

I räkneexemplen i detta cirkulär har de ändringar beaktats som träder i kraft 1.1.1994 och som gäller beräkning av pension.

3

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR AUTOMATISKT AVBRYTANDE

Arbetsförhållandet avbryts alltid automatiskt om en 54 - 62 årig arbetstagares APL-arbetsförhållande fortgått utan avbrott minst tio år. Förutsättningar för både arbetstagarens ålder och arbetsförhållandets längd bör uppfyllas.

Automatiskt avbrytande genomförs inte före det kalenderår under vilket arbetstagaren fyller 54 år och inte heller efter det kalenderår under vilket arbetstagaren fyllt 62 år. Ett arbetsförhållande avbryts inte mera efter 62 års ålder eftersom ett på detta sätt uppkommet kort arbetsförhållande nära pensionsåldern inte är av väsentlig betydelse för pensionsskyddet.

Förutsättningen för automatiskt avbrytande är att arbetsförhållandet fortgått tio år och denna tid räknas från APL-arbetsförhållandets registrerade begynnelsetidpunkt oberoende av om detta är till pension berättigande tid t.ex. på grund av att arbetsförhållandet fortgått samtidigt med pensionen.

Om tekniskt avbrytande enligt 2 § 3 mom. APL tillämpats på arbetsförhållandet räknas tiden på tio år som förutsätts för automatiskt avbrytande fr.o.m. det tekniska avbrytandet (närmare i punkt 8).

Juridiska avdelningen

24.6.1993

4

TIDPUNKTEN FÖR AVBRYTANDET

Pensionsanstalten avbryter automatiskt ett APL-arbetsförhållande som fortgått minst tio år vid utgången av det år under vilket arbetstagaren fyllt 54 år. Har arbetsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avbryts det först vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås.

Om arbetsförhållandet börjat den 1 januari och fram till den sista december fortgått tio år, genomförs det automatiska avbrytandet den sista december.

Avbrytandet genomförs i fråga om sådant APL-arbetsförhållande som fortfarande pågår vid utgången av nedannämnda år. Ifall arbetsförhållandet faktiskt upphör vid utgången av året avslutas det på normalt sätt.

Arbetsförhållandet avbryts automatiskt den sista dagen i december fastän arbetstagaren i slutet av året skulle ha semester utan lön. Om det senare visar sig att arbetsförhållandet på sätt som avses i APL upphört redan före utgången av året t.ex. på grund av semester utan lön som fortgått över ett år, avslutas arbetsförhållandet vanligen den dag för vilken arbetstagaren senast fått lön. Stadgandena i 2 § 5 mom. APL ändrar inte de anvisningar som tidigare givits om avslutande av APL-arbetsförhållande. (Cirkulär A 16/92, Arbetsförhållandets kontinuitet enligt arbetspensionslagarna.)

Att tidpunkten för avbrytandet sammanfaller med kalenderårets sista dag beror på att de uppgifter som behövs för arbetsförhållandets automatiska avbrytande och beräkningen av den pensionsgrundande lönen i slutet av året hämtas ur den årliga datatrafiken varvid ett nytt dataförfarande inte behövs.

På grund av eventuella korrigeringar i arbetsförhållande- eller personuppgifterna kan det hända att man blir tvungen att justera också tidpunkten för arbetsförhållandets automatiska avbrytande. Sådana korrigeringar är t.ex. en förändrad begynnelse-tidpunkt för arbetsförhållandet eller en förändrad födelsetid för arbetstagaren.

5

ANNAT APL-ARBETSFÖRHÅLLANDE EFTER AUTOMATISKT AVBRYTANDE

Efter automatiskt avbrytande anses anställningsperiod som föregår avbrytandet som separat, självständigt APL-arbetsförhållande och arbetsförhållande som fortsätter efter avbrytandet som nytt APL-arbetsförhållande. Pensionsskyddet bestäms på basis av dessa

Juridiska avdelningen

24.6.1993

anställningsperioder på samma sätt som på basis av två separata APL-arbetsförhållanden.

Begynnelsedagen för anställningsperioden efter avbrytandet är den 1 januari, fastän arbetstagaren då hade semester utan lön. APL-arbetsförhållandet bör dock fortgå under denna tid. Om det senare framgår att perioden utan lön fortgått vid årsskiftet och pågått över ett år, upphävs avbrytandet och APL-arbetsförhållandet avslutas på normalt sätt den dag då arbetstagaren senast fått lön.

Avbrytandet upphör om arbetsförhållandet avslutats innan det efter avbrytandet fortlöpt minst en månad. Däremot fortsätter avbrytandet att gälla fastän arbetsförhållandet har avslutats eller pensionsfallet har inträffat genast efter att anställningsperioden efter avbrytandet har fortlöpt minst en månad.

Anställningsperioderna är separata, självständiga APL-arbetsförhållanden även då det är fråga om att foga återstående tid till pensionen, stadgandet om vilande tid, beräkning av utjämningslön och vid beviljande av deltidspension i fråga om bestämning av stabiliserad inkomstnivå.

5.1

Att undantagsvis behandla automatiskt avbrutet arbetsförhållande som arbetsförhållande som fortgått utan avbrott

Avbrutet arbetsförhållande anses ha fortlöpt utan avbrott då restriktivt stadgande (4 § 4 mom. APL) tillämpas (Cirkulär A 23/91, Invalidpensioner punkt 7.2.3.). Ett avbrutet arbetsförhållande anses ha fortlöpt utan avbrott även i sådana fall då man räknar samordningsgrundens parallelltid på ett år som avses i 8 § 3 mom. APL (Cirkulär A 29/93 Samordning, punkt 3.2).

Arbetsförhållandet anses även ha fortlöpt utan avbrott vid bestämning av pensionsanstalternas inbördes ansvarsfördelning (12 § APL).

5.2

SITO-beslut

Över anställningsperiod som föregått automatiskt avbrytande ges på begäran ett bindande beslut enligt 10 a § APL. I beslutet meddelas den pensionsgrundande arbetsförhållandetiden samt årsinkomsterna som den pensionsgrundande lönen baserar sig på. Om SITO-beslutet ges först då anställningsperioden efter avbrytandet upphört, skall de båda anställningsperiodernas arbetsförhållandetider samt årsinkomsterna som den pensionsgrundande lönen baserar sig på framgå ur beslutet. Dessutom bör i beslutet konstateras att den slutliga pensionsgrundande lönen kan fastställas först i samband med pensionsbeslutet.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

5.3

Pensioner av separata anställningsperioder

Då arbetsförhållandet avbrutits automatiskt beräknas den pensionsgrundande tiden, den pensionsgrundande lönen och pensionen för anställningsperioden.

Då anställningsperioden som följer efter avbrytandet avslutas beräknas den pensionsgrundande tiden, den pensionsgrundande lönen och pensionen för anställningsperioden också för denna anställningsperiod.

Om av anställningsperiodens arbetsförhållandetid som föregår avbrytandet kvarstår s.k. överloppsdagar utöver de fulla månaderna, fogas de till arbetsförhållandetiden som följer efter avbrytandet. De separata anställningsperiodernas sammanräknade arbetsförhållandetid är lika lång som arbetsförhållandetiden för arbetsförhållandet utan avbrott.

6

JÄMFÖRELSE AV PENSIONER

6.1

Jämförelse av intjänade pensioner då anställningsperioden som följer efter avbrytandet upphör

Pensionen bestäms dock inte på basis av separata pensionsgrundande löner för anställningsperioden om den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott är större. Den pensionsgrundande lönen av arbetsförhållandet utan lön utgör i detta fall pensionsgrundande lön för båda anställningsperioderna. Det automatiska avbrytandet avlägsnas dock inte. Anställningsperioderna är fortfarande separata och de reagerar på samma sätt som ett självständigt APL-arbetsförhållande.

Om en sammanräknad pension som bestämts på basis av de pensionsgrundande lönerna för separata anställningsperioder är större än en pension som bestämts på basis av den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott, anses den pensionsgrundande lönen för anställningsperioderna vara dessas egen pensionsgrundande lön.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Exempel

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
112800	116400	121200	124800	128400	13200	5000
				*****		

54 år

Anställningsperiod A som föregår avbrytandet

Anställningsperiod B som följer efter avbrytandet

automatiskt avbrytande

X är född 10.10.1940.

Automatiskt avbrytande: 31.12.1994

Anställningsperiod A: 16.10.84 - 31.12.94 = 122 mån + 15 d

Anställningsperiod B: 1.1.95 - 18.1.97 = 24 mån och 18 d

Överloppsdagar: 18 + 15 = 1 mån. 1 månad fogas till period B.

Inkomsterna i figuren har indexjusterats.

Den pensionsgrundande lönen för anställningsperiod A är 9 900 mk/mån och för anställningsperiod B 10 850 mk/mån.

Pension för de separata anställningsperioderna:

A:	B:
9 900 x 122	10 850 x 25
----- = 1509,75 mk	----- = 339,06 mk
800	800

Den totala pensionen för de separata anställningsperioderna är 1848,81 mk/mån

Den kalkylmässiga pensionen för arbetsförhållandet utan avbrott är:

Den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållandet utan avbrott är 10 550 mk/mån.

$$\frac{10\ 550 \times 147}{800} = 1\ 938,56 \text{ mk/mån}$$

Eftersom den pensionsgrundande lönen som räknats på basis av arbetsförhållande utan avbrott är större, används vid beräkning av fribrev, den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott som pensionsgrundande lön för de båda separata anställningsperioderna.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Då pensionsfallet inträffar görs jämförelsen på nytt:

Återstående tid fogas till anställningsperioden som följer efter avbrytandet och som avslutats 30.6.1995 (till anställningsperioden B).

1) Som pensionsgrundande lön för båda anställningsperioderna används den pensionsgrundande lönen för perioden och andelen för den återstående tiden räknas på basis av den pensionsgrundande lönen för anställningsperioden B.

A	B
120 x 10000	111 x 8000
----- = 1500 mk	----- = 1110 mk
800	800

Den heleffektiva pensionen som beräknats på basis av separata anställningsperioder är sammanlagt 2 610 mk/mån.

2) För jämförelsens skull räknas pensionen som innehåller återstående tid så att vi antar att den återstående tiden fogas till arbetsförhållandet utan avbrott.

Arbetsförhållandetiden för arbetsförhållande utan avbrott och den återstående tiden utgör tillsammans 231 månader.

231 x 9500
----- = 2743,13 mk
800

Den kalkylmässiga heleffektiva pensionen som räknats på basis av **ett arbetsförhållande utan avbrott är större än den heleffektiva pensionen som räknats på basis av separata arbetsförhållanden**. Avbrottet fortsätter att vara i kraft och den återstående tiden fogas till anställningsperiod B, men som pensionsgrundande lön för anställningsperioderna anses den pensionsgrundande lönen som räknats på basis av arbetsförhållandet utan avbrott vara.

7

TILLÄMPNING AV 7 § 2 MOM. APL OCH AUTOMATISKT AVBRYTANDE

Justering av prövning underkastad pensionsgrundad lön som avses i 7 § 2 mom. APL kan tillämpas på såväl anställningsperiod som föregår avbrytandet och som följer efter avbrytandet liksom på självständigt, separat APL-arbetsförhållande.

7 § 2 mom. APL kan även tillämpas på den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott, om arbetstagarens förvärvsinkomst av anställningsperioden efter avbrytandet blivit lägre på grund av undantagsskäl som yppat sig före det automatiska avbrytandet. Om förutsättningarna för justering av prövning underkastad pensionsgrundande lön vid arbetsför-

Juridiska avdelningen

24.6.1993

hållande utan avbrott på ovannämnda sätt uppfylls, avlägsnas det automatiska avbrytandet.

7.1

På prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen för separata anställningsperioder

Vid på prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen för separata anställningsförhållanden beräknas den pensionsgrundande lönen för anställningsperioderna först så som beskrivits i punkterna 6.1 och 6.2. Därefter beräknas arbetstagarens totalpension.

Om arbetstagarens förvärvsnivå under endera anställningsperioden blivit mindre än **anställningsperiodens** stabiliserade inkomstnivå eller blivit större än den stabiliserade inkomstnivån, kan den pensionsgrundande lönen för anställningsperioden anses utgöra periodens stabiliserade förvärvsnivå, om övriga förutsättningar att tillämpa 7 § 2 mom. APL föreligger. Efter att pensionen för anställningsperioden beräknats utgående från denna på prövning baserade pensionsgrundande lönen, räknas arbetstagarens totalpension ut.

Om det vid jämförelse av totalpensionerna framgår att en sänkning eller höjning av förvärvsnivån under anställningsperioden på ett ansevärt sätt (åtminstone 7,5 % i fråga om sänkningen) inverkar på arbetstagarens totalpension, anses den pensionsgrundande lönen för denna anställningsperiod utgöra på prövning baserad pensionsgrundande lön och den totalpension som sålunda erhållits som arbetstagarens slutliga pension. (Exempel som bilaga)

7.2

På prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott

Den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott kan bestämmas genom prövning endast om arbetstagarens inkomster **blivit mindre** än den stabiliserade inkomstnivån för arbetsförhållandet utan avbrott. Förutsättningen är att det undantagsskäl som lett till mindre inkomster yppat sig före det automatiska avbrytandet och att inkomsterna blivit mindre också under anställningsperioden som följer efter avbrytandet.

Om förutsättningarna att tillämpa 7 § 2 mom. APL föreligger avlägsnas det automatiska avbrytandet och arbetsförhållandet anses ha fortgått som APL-arbetsförhållande utan avbrott. Automatiskt avbrytande kommer i fråga endast i denna situation.

Vid bedömning av sådan betydande inverkan av som är en förutsättning för på prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen, beräknas pensionerna för de separata anställningsförhållandena först som beskrivits i punkterna 6.1 och 6.2. Därefter beräknas arbetstagarens totalpension.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Därefter beräknas den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott på basis av den stabiliserade inkomstnivå som förelåg före undantagsskålet. Därefter beräknas pensionen för arbetsförhållandet utan avbrott och arbetstagarens totalpension.

Om 7 § 2 mom. APL är av avsevärd betydelse för arbetstagarens pensionsskydd får man reda på genom att jämföra dessa totalpensioner med varandra. Om inverkan är betydande (åtminstone 7,5 %), bestäms den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållandet utan avbrott genom att tillämpa på prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen.

Exempel

54 år

undantagsskål

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
110000	112800	116400	121200	83200	50500	93600	47000
						*****	■
							■
							■
							■
							■

avbrytande

pensfall

stabiliserad inkomstnivå

Arbetstagaren är född 10.10.1940.
 Arbetsförhållandet har börjat 1.2.1985.
 Det automatiska avbrytandet har gjorts 31.12.1995.
 Pensionsfallet 1.7.1997
 Inkomsterna i figuren har indexjusterats.
 Tidigare fribrev 2 900 mk/mån.

Period som föregår avbrytandet 1.2.85-31.12.95 = 131 mån

Pensionslön 30 x $\frac{116400 + 83200}{720} = 8316,67$ mk/mån

Pension 131 x 8316,67
 ----- = 1361,85 mk/mån
 800

Period efter avbrytandet 1.1.96-10.10.2005 = 117 mån

Pensionslön 30 x $\frac{93600 + 47000}{540} = 7811,11$ mk/mån

Juridiska avdelningen

24.6.1993

$$\begin{array}{r} 117 \times 7811,11 \\ \text{Pension} \quad \text{-----} = 1142,37 \text{ mk/mån} \\ \quad \quad \quad 800 \end{array}$$

De **separata** anställningsperiodernas pensioner sammanlagt
2 504,22 mk

Arbetsförhållande **utan avbrott**
1.2.1985 - 10.10.2005 = 248 mån

Den pensionsgrundande lönen av inkomsterna år 1993 - 1996

$$\begin{array}{r} 83200 + 93600 \\ 30 \times \text{-----} = 7366,67 \text{ mk/mån} \\ \quad \quad \quad 720 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{Pension} \quad 248 \times 7366,67 \\ \quad \quad \quad \text{-----} = 2283,67 \text{ mk/mån} \\ \quad \quad \quad 800 \end{array}$$

Den pension som beräknats enligt separata anställningsperioder är större, alltså tas 2 504,22 mk/mån till totalpensionen, då betydande inverkan räknas ut.

På prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen: Undantagsskäl har funnits för det automatiska avbrytandet. Lönenivån år 1990 - 1993 anses utgöra stabiliserad inkomstnivå för det avbrutna arbetsförhållandet. Den pensionsgrundande lönen räknas således på basis av år 1990-1993.

$$\begin{array}{r} 112800 + 116400 \\ \text{Pensionsgrundande lön } 30 \times \text{-----} = 9550 \text{ mk/mån} \\ \quad \quad \quad 720 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{Pension} \quad 248 \times 9550 \\ \quad \quad \quad \text{-----} = 2960,50 \text{ mk/mån} \\ \quad \quad \quad 800 \end{array}$$

Totalpensionen uträknad enligt 7 § 1 mom. APL: 2504,22 + 2900
= 5404,22 mk/mån

Totalpension uträknad enligt 7 § 2 mom. APL: 2960,50 + 2900
= 5860,50 mk/mån.

Inverkan på totalpensionen vid tillämpning av på prövning baserad pensionsgrundande lön är 8,4 %, den pensionsgrundande lönen kan alltså bestämmas enligt 7 § 2 mom. APL.

Det automatiska avbrytandet avlägsnas. Pensionen för arbetsförhållandet är 2960,50 mk/mån och arbetstagarens totalpension är 5860,50 mk/mån.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

8

TEKNISKT AVBRYTANDE OCH AUTOMATISKT AVBRYTANDE ENLIGT 2 § 3 MOM. APL

Om tekniskt avbrytande enligt 2 § 3 mom. APL gjorts i arbetsförhållandet beaktas tiden från det tekniska avbrytandet framåt vid beräkning av ifall arbetsförhållandet fortgått 10 år vilket är förutsättningen för automatiskt avbrytande.

Exempel

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
51år	52år	53år	54år	55år	56år	57år	58år	59år	60år
APL-arbförh. fr.o.m. 1.1.63,			lönen 10 000 mk/mån						
			Lön efter avbrytandet 6 000 mk/mån						
Tekniskt avbrytande 10.92									

Ett arbetsförhållande skall ha fortgått 10 år för att automatiskt avbrytande skall kunna genomföras och räknas först fr.o.m. år 1992. Automatiskt avbrytande genomförs inte eftersom arbetstagaren hinner fylla 62 under föregående kalenderår, innan 10 år förflutit från det tekniska avbrytandet.

Avlägsnande av
tekniskt avbrytande

Tekniskt avbrytande enligt 2 § 3 mom. APL avlägsnas om pensionsfallet inträffar innan två år förflutit från det tekniska avbrytandet.

Om det tekniska avbrytandet avlägsnas på grund av pensionsfallet och arbetsförhållandet utan avbrott på grund av avlägsnandet uppfyller kravet på att arbetsförhållandet fortgått 10 år, görs tekniskt avbrytande i arbetsförhållandet då pensionen räknas ut.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Exempel

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59

APL-arbförh. 1.1.63 -

lön 10 000 mk/mån

2 § 3 mom. APL tekn. avbrytande

automatiskt avbrytande

■ pensionsfall 6.95

APL-arbetsförhållandet har fortgått fr.o.m. 1.1.63. Tekniskt avbrytande i arbetsförhållandet har gjorts år 1993. Pensionsfallet inträffar i juni 1995 varvid det tekniska avbrytandet avlägsnas. Eftersom arbetsförhållandet utan avbrott efter att det tekniska avbrytandet avlägsnats år 1994 uppfyller förutsättningarna för automatiskt avbrytande, genomförs automatiskt avbrytande. I detta fall föreligger eventuellt också förutsättningarna i 7 § 2 mom. APL.

Exempel

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59

APL-arbförh. fr.o.m.1.1.63 lön 10 000mk/mån

Tekn.avbr.6.92

* lön 6 000 mk/mån

■ pensionsfall 9.96

I detta fall avlägsnas det tekniska avbrytandet inte eftersom arbetsförhållandet efter det tekniska avbrytandet redan före pensionfallet fortgått fyra år. Trots det tekniska avbrytandet anses arbetsförhållandet alltid då den pensionsgrundande lönen justeras på basis av prövning som arbetsförhållande utan avbrott. Om förutsättningarna för justering på basis av prövning i detta exempel föreligger, avlägsnas det tekniska avbrytandet.

Automatiskt avbrytande genomförs dock inte efter att det tekniska avbrytandet avlägsnats eftersom den pensionsgrundande lönen för hela arbetsförhållandet redan bestämts genom att tillämpa 7 § 2 mom. APL.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

9

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH IKRAFTTRÄDANDE

Regeln för automatiskt avbrytande av arbetsförhållande tillämpas inom den privata sektorn endast på arbetsförhållanden som omfattas av APL. Stadgandena tillämpas fr.o.m. 1.1.1994 och automatiskt avbrytande kan således genomföras tidigast 31.12.1994.

Arbetsförhållanden som arbetstagare i åldern 54 - 62 år haft och som 31.12.1994 fortgått minst tio år, avbryts automatiskt 31.12.1994.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

EXEMPEL PÅ TILLÄMPNING AV 7 § 2 MOM. APL VID BERÄKNING AV DEN PENSIONSGRUNDANDE LÖNEN FÖR ANSTÄLLNINGSPERIODEN

Arbetstagaren är född: 10.10.1936

Ålderspensionsfallet 10.10.2001

Ur registret framgår fribrev av arbetsförhållandet A: 3 100 mk/mån.

Arbetsförhållandet B börjar 1.2.1985. Automatiskt avbrytande görs 31.12.1995.

Anställningsperiod B1 1.2.1985 - 31.12.1995 (131 mån)

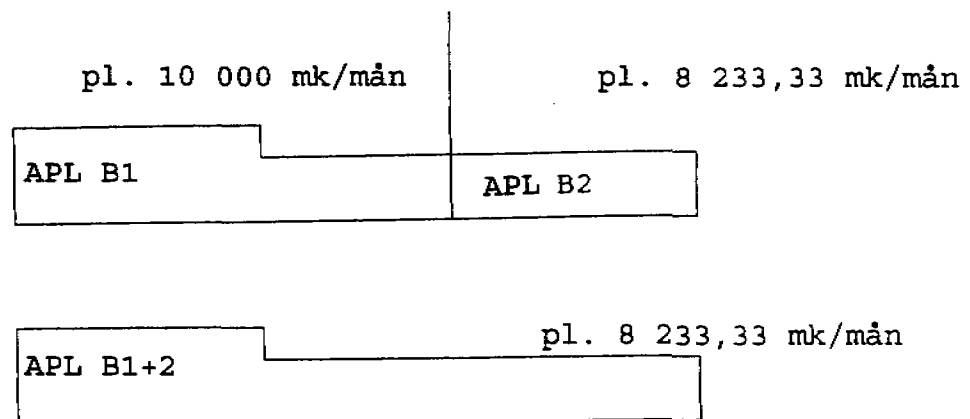
Anställningsperiod B2 1.1.1996 - 10.10.2001 (69 mån)

Inkomster: år 1987	159 000 mk	år 1995	105 000 mk
1988	158 800 "	år 1996	103 000 "
1989	158 000 "	år 1997	99 800 "
1990	157 000 "	år 1998	99 600 "
1991	121 200 "	år 1999	98 000 "
1992	120 500 "	år 2000	97 000 "
1993	120 000 "	år 2001	85 000 "
1994	120 000 "		

Inkomsterna är indexjusterade.

Beräkning av pensionen för arbetsförhållande B som avbrutits:

automatiskt avbrytande

Anställningsperiod B1	131 x 10 000		
	-----	= 1637,50 mk/mån	)
	800		)
			) 2 821,05mk/mån
Anställningsperiod B2	69 x 8 233,33		)
	-----	= 1183,54 mk/mån	)
	480		)
Utän avbrott B1+B2	131 x 8 233,33	69 x 8 233,33	
	-----	-----	= 2 531,75 mk/mån
	800	480	

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Den sammanlagda pensionen för separata anställningsperioder är större än den kalkylmässiga pensionen för arbetsförhållande utan avbrott. Som pensionsgrundande lön för anställningsperioderna används dessas egen pensionsgrundande lön.

Totalpension: APL A	3100,00
APL B1 + APL B2	2821,04

	5921,04 mk/mån

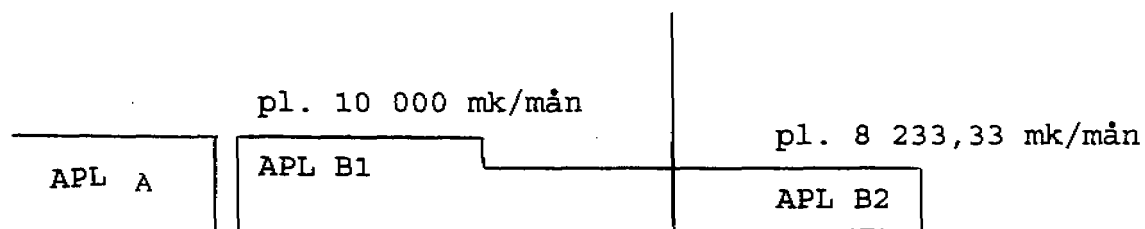
På prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen:

Pensionssökanden har krävt att den pensionsgrundande lönen för den anställningsperiod som föregår avbrytandet skall bestämmas på basis av prövning.

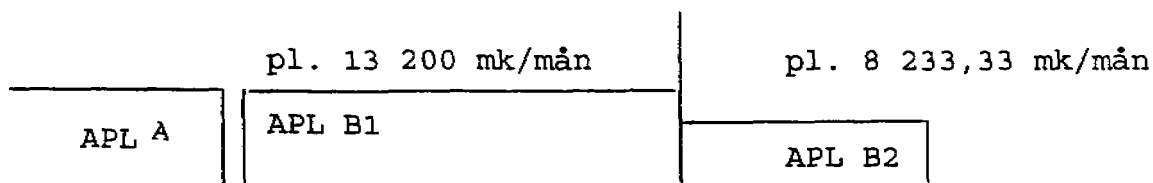
Inkomsterna har år 1991 minskat på grundval av undantagsskäl.

I detta exempel har man ansett att inkomstnivån för arbetsförhållandet utan avbrott stabiliserats under en så lång tid efter inkomstminskningen att den på prövning baserade justeringen av den pensionsgrundande lönen inte kan tillämpas på den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållandet utan avbrott.

Den pensionsgrundande lönen för anställningsperioderna B1 och B2 har räknats enligt 7 § 1 mom. APL:

stabiliserad inkomstnivå 13 200 mk/mån

Som pensionsgrundande lön för APL B1 anses anställningsperiodens stabiliserade inkomstnivå 13 200 mk/mån vara

Pensionen för anställningsperioden B1 räknas på nytt:

Anställningsperiod B1	131 x 13 200	
	-----	= 2 161,50 mk/mån
	800	

Juridiska avdelningen

24.6.1993

Totalpension:	APL A	3 100,00
APL B1 + APL B2 (2161,50 + 1183,54)		3 345,04
		-----
		6 445,04 mk/mån .

Tillämpningen av på prövning baserad pensionsgrundande lön inverkar 8,8 % på totalpensionen. Alltså bestäms den pensionsgrundande lönen för anställningsperioden B1 genom att tillämpa 7 § 2 mom. APL. Arbetstagarens totalpension är 6 445,04 mk/mån.

Juridiska avdelningen

24.6.1993

EXEMPEL PÅ TILLÄMPNING AV 7 § 2 MOM. APL VID BERÄKNING AV DEN PENSIONSGRUNDANDE LÖNEN FÖR ARBETSFÖRHÅLLANDE SOM ANSES HA FORTGÅTT UTAN AVBROTT

Arbetstagaren är född 10.10.1937.

Pensionsfallet 16.1.1997

Fribrevet av arbetsförhållande A är 3 100 mk/mån.

Arbetsförhållande B börjar 1.2.1985. Automatiskt avbrytande görs 31.12.1995.

Anställningsperiod B1 1.2.1985 - 31.12.1995 (131 mån).

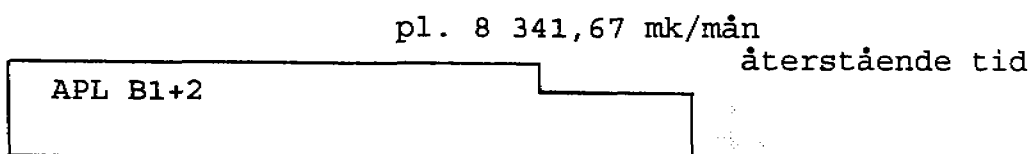
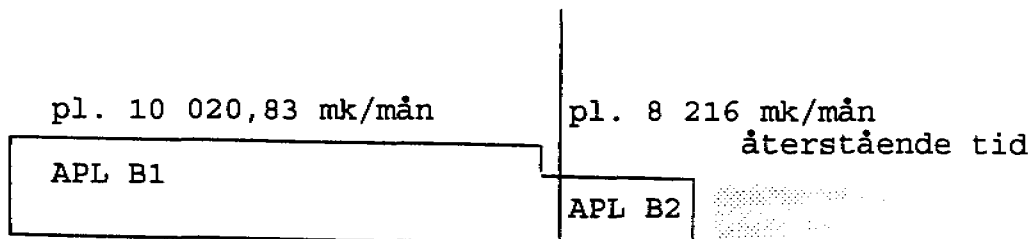
Anställningsperiod B2 1.1.1996 - 15.1.1997 + återstående tid till 10.10.2002 (81 mån).

Inkomster: år	1991	149 000 mk
	1992	148 000 "
	1993	140 000 "
	1994	100 500 "
	1995	99 000 "
	1996	99 700 "
	1997	3 000 "

Inkomsterna är indexjusterade.

Beräkning av pensionen för arbetsförhållande B som avbrutits:

automatiskt avbrytande

Anställningsperiod B1	131 x 10 020,83	= 1 640,91 mk/mån	)
	800		)
			) 2 472,78 mk/mån
Anställningsperiod B2	81 x 8 216,-	= 831,87 mk/mån	)
	800		)
Utan abrott B1+B2	212 x 8 341,67	= 2 210,54 mk/mån	)
	800		)

Juridiska avdelningen

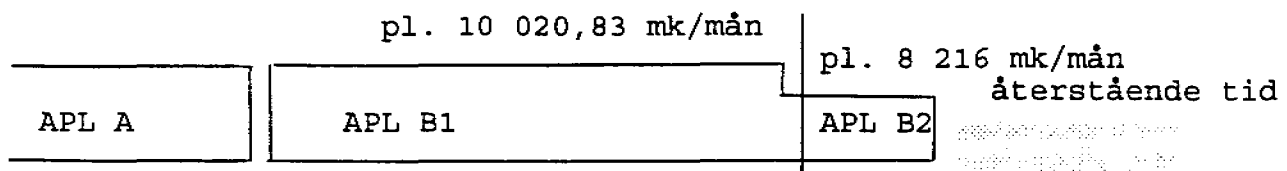
24.6.1993

Den sammanlagda pensionen för separata anställningsperioder är större än den kalkylmässiga pensionen för arbetsförhållande utan avbrott. Som pensionsgrundande lön för anställningsperioderna används dessas egen pensionsgrundande lön.

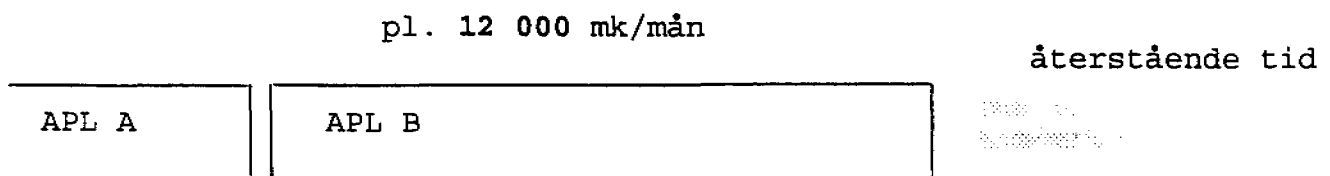
Totalpension: APL A	3 100,00
APL B1 + APL B2	2 472,78
	-----
	5 572,78 mk/mån

På prövning baserad justering av den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållande utan avbrott:

Pensionssökanden har krävt justering av den på prövning baserade pensionsgrundade lönen för arbetsförhållande utan avbrott. Inkomsterna har år 1995 minskat på grundval av undantagsskäl. Den pensionsgrundande lönen för anställningsperioderna B1 och B2 har räknats enligt 7 § 1 mom. APL.

stabiliserad inkomstnivå 12 000 mk/mån

Som pensionsgrundande lön för APL B anses den stabiliserade inkomstnivån 12 000 mk/mån för anställningsförhållandet utan avbrott vara.

Pensionen för arbetsförhållandet utan avbrott räknas på nytt:

Arbetsförhållande B	$\frac{212 \times 12\ 000}{800} = 3\ 180$ mk/mån
---------------------	--

Totalpension:	APL A 3 100,00
	APL B 3 180,00
	-----
	6 280,00 mk/mån

Tillämpning av på prövning baserad pensionsgrundande lön inverkar

Juridiska avdelningen

24.6.1993

12,7 % på totalpensionen. Således föreligger förutsättningarna för att tillämpa 7 § 2 mom. APL. Det automatiska avbrytandet av arbetsförhållandet avlägsnas. Arbetstagarens totalpension är 6 280 mk/mån.